

Fylkesmannen i Vest-Agder

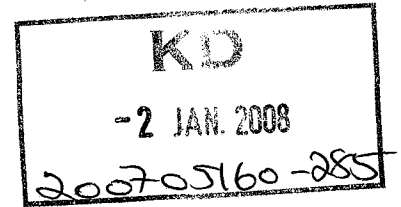
Utdanningskontoret

Saksbehandler: Bodil O. Fjelde
Tlf.: 38 17 67 69

Deres ref.:
Vår ref.: 2007/6169

Vår dato: 20.12.2007
Arkivkode: 610

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring om endringer i barnehageloven

Det vises til høringsnotat om utkast til endringer i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager, datert 31.10.2007.

Rett til barnehageplass, rammefinansiering, finansiering av ikke-kommunale barnehager og innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren.

Svar fra Fylkesmannen i Vest-Agder vedrørende høring på endringer i lov om barnehager.

Rett til barnehageplass

Fylkesmannen i Vest-Agder støtter regjeringens syn om at det nå er riktig å innføre en lovfestet rett for barnet til en barnehageplass.

Denne retten vil ivareta familienes behov i bred forstand. Fylkesmannen ser det som særlig positivt at det er barnet som får retten.

Vi har også en forventning om at innføring av denne rettigheten bl. annet vil være en positiv faktor i nasjonens arbeid for å utjevne sosiale forskjeller i Norge.

Vi er klar over at enkelte store kommuner vil ha store problemer med å få etablert nok barnehageplasser til å kunne innfri rett til plass fra det tidspunkt som er foreslått. Allikevel ser vi ikke at dette skal være en stor nok grunn til å vente med å innføre denne retten.

Fylkesmannen i Vest-Agder tenker at retten ikke bør innføres gradvis. Departementet påpeker at retten i seg selv ikke vil øke etterspørselen etter barnehageplasser. Fylkesmannen mener vi må være forberedt på at retten til barnehageplass kan utløse et behov for flere plasser.

Fylkesmannen i Vest-Agder støtter forslagene om:

- at alle barn som har fylt ett år ved oppstart får rett til barnehageplass, og at retten trer i kraft i 2009
- å gi rett til et tilbud innen kommunegrensen
- at det skal gis rett til et godkjent barnehagetilbud, det vil si et tilbud som gis innenfor barnehagelovens regler og som er godkjent etter denne lov
- at retten ikke kan begrenses til en rett til barnehageplass med redusert oppholdstid. Utgangspunktet skal være at kommunen i størst mulig grad skal sørge for at familiene får imøtekommet det barnehagetilbudet det søker om

- det bør så langt det er mulig tas hensyn til foreldrenes ønske om plass i en bestemt barnehage

Departementet drøfter om det skal være en kommunal plikt å foreta to hovedopptak i året. Etter nøye vurdering vil vi anbefale at en bør utsette å innføre en plikt for kommunene til å foreta to hovedopptak. Kommunen som barnehagemyndighet vil måtte løse mange store og kompliserte oppgaver framover.

Vi er klar over at retten til barnehageplass kan hevdes å bli noe svekket når det kun er ett hovedopptak i året. En konsekvens av dette er at det kan forekomme at barnet er nærmere to år før det får en barnehageplass.

Ut fra omstendighetene ønsker vi å gi kommunen som barnehagemyndighet noe mer tid på å eventuelt forberede organisering av dette merarbeidet.

Forslag om innlemming av de øremerkede statstilskuddene til barnehager i inntektssystemet til kommunene.

Etter at full dekning er nådd og rett til barnehageplass er innført vil det være riktig at kommunen får det fulle ansvaret, det vil også si det økonomiske, for å sikre oppfyllelsen av retten til barnehageplass. Innlemming av statlig øremerkede barnehagetilskudd i kommunenes rammetilskudd er en stor omlegging. Rammefinansiering av barnehagesektoren innebærer at kommunene får finansieringsansvaret for barnehagene. Staten vil ikke lenger ha direkte innflytelse på ressursbruken på sektoren i den enkelte kommune.

Som en konsekvens av dette må staten føre et mer effektivt og målrettet tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet.

- Fylkesmannen i Vest-Agder støtter tankegangen om at kommunen skal ha det fulle økonomiske ansvar for sektoren.

Forslag til finansiering av ikke-kommunale barnehager

Fylkesmannen i Vest-Agder mener den planlagte rammefinansieringen av barnehagesektoren må legges til rette for at kommunen fullt ut kan praktisk håndtere denne oppgaven, og ikke minst at sektoren skal ha nok midler til å kunne behandle alle barnehagene på en økonomisk likeverdig måte.

Etter departementets forslag vil etableringsretten til å starte en barnehage fortsatt være der. Da er det helt nødvendig med regler som regulerer vekst av barnehageplasser på annet vis. Derfor støtter vi forslaget hvor kommunen kan vurdere om det skal tildeles kommunalt tilskudd for barnehager som søker godkjenning etter 2009.

- Staten kan gjennom lov/forskrift regulere kommunens finansiering av ikke-kommunale barnehager, og i hvilken grad dette skal gjøres. Fylkesmannen i Vest-Agder tenker at staten bør sette noen felles nasjonale standarder for kommunens økonomiske forpliktelser overfor ikke-kommunale barnehager.

Vi ser klart at noen kommuner håndterer dagens ordning bedre enn andre. Flere private eiere opplever at inntektsgrunnlaget for driften er lite forutsigbart da kommuner gir kommunalt tilskudd sent på året. Fylkesmannen har stor forståelse for at flere private eiere er bekymret for at de vil få dårligere økonomiske utgangspunkt enn de kommunale. Vi støtter departementets igangsettelse av arbeidet for å kartlegge kostnadsforskjellene mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager.

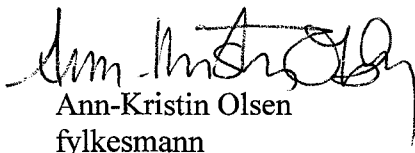
- Vi tenker at det må være klare statlige retningslinjer som ligger til grunn for eventuelle kommunale forskrifter som omhandler kommunens forpliktelser overfor ikke-kommunale barnehager.
Vi foretrekker at alt. 3 legges til grunn for det videre arbeidet.

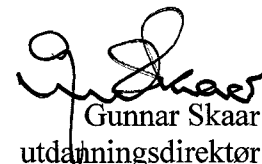
Forslag om innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

I følge St.meld. nr 16. "...og ingen sto igjen" er det et stort udekket behov for statistikk, forskning og analyse av utviklingstrender og langsiktige effekter innen opplæringssektoren. For å gjennomføre langsiktige studier og for å følge forskjellige grupper gjennom utdanningsløpet er det nødvendig å samle inn og systematisere informasjon på individnivå. Det er stor forståelse for at innhenting av data, benyttelsen av data og lagring av denne type informasjon krever særskilte regler.

- Fylkesmannen slutter seg til departementets forslag.

Med hilsen

Ann-Kristin Olsen
fylkesmann

Gunnar Skaar
utdanningsdirektør